

Flemming Hummelgaard
Sundbrovej 67
5700 Svendborg

Kystdirektoratet
J.nr. 2025 - 23312
Ref. nikrb
Den 29. januar 2026

Dispensation til udvidelse og flytning af eksisterende røroverkørsel samt retablering af strandeng ved genopfyldning af vandhul inden for strandbeskyttelseslinjen

Ansøgning

Der er søgt om dispensation fra naturbeskyttelseslovens¹ § 15 til udvidelse og flytning af eksisterende røroverkørsel samt retablering af strandeng ved genopfyldning af vandhul inden for strandbeskyttelseslinjen på ejendommen matr.nr. 8a Lundby By, Landet, Sundbrovej 111, 5700 Svendborg, i Svendborg Kommune.

Afgørelse

Kystdirektoratet giver dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 65 b, stk. 1, jf. § 15, til det ansøgte.

Dispensationen gælder kun strandbeskyttelseslinjen. Ansøger skal selv undersøge, om projektet kræver tilladelse efter anden lovgivning.

Dispensationen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Lovgrundlaget for afgørelsen fremgår af bilag 1.

Afgørelsen kan påklages

Afgørelsen kan påklages inden for fire uger.

Dispensationen må ikke udnyttes før klagefristen er udløbet. Hvis der bliver klaget over afgørelsen, er dispensationen ikke gældende før klagesagen er færdigbehandlet. Kystdirektoratet giver direkte besked til ansøger, hvis der bliver klaget over afgørelsen.

Klagevejledning fremgår af bilag 2.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 927 af 28. juni 2024 om naturbeskyttelse.

Redegørelse for sagen

Jordstykket, 8a Lundby By, Landet, ligger i landzonen ved Lundby, syd for Svendborg. Matriklen er i sin helhed omfattet af strandbeskyttelseslinjen, se fig. 1. Matriklen er noteret som landbrugsejendom.

Fig. 1. Ortofoto forår 2025. Det strandbeskyttede areal er markeret med orange signatur. De umatrikulerede arealer ud til kysten samt stranden er dog også omfattet af bestemmelserne om strandbeskyttelse. De gule streger markerer de vejledende matrikelskel.

Røroverkørsel:

I forhold til den ønskede røroverkørsel skriver ansøger bl.a.:

"Jeg søger om at udskifte de gamle rør med nye ig rør som har en længde på 330 cm som laves specielt til dette formål de er forstærket så de kan bære men kræver min 50 cm jord hen over og for at opnå det skal vi rygge dem 5 meter mod øst det vil sige tættere på kysten da terræn er højere der og giver mulighed for at opfylde kravet til bæreevne på røret ."

Ansøger skriver desuden, at den eksisterende overkørsel ikke er bred nok til at kunne køre henover med de nødvendige maskiner til bl.a. oprensning og vedligehold af vandløbet samt slåning af græs på engarealet.

Kystdirektoratet bemærkede, at ansøger allerede har en overkørsel på den vestlige del af matriklen. Hertil orienterede ansøger om at der på arealet mellem de to overkørsler er drænrør, som vil blive beskadiget af de tunge køretøjer, hvormed begge overkørsler er nødvendige for plejen af arealet. Se fig. 2 for et billede af den eksisterende overkørsel, der søges udskiftet.

Fig. 2. Billede af den eksisterende overkørsel, indsendt af ansøger.

Den eksisterende røroverkørsel blev oplyst, af ansøger, til at være 2,4 m bred, dog var dette baseret på ansøgers antagelse af at hver af de to eksisterende rør var standardmål på 1,2 m. Ansøger har efterfølgende, efter dialog med Svendborg Kommune, fået oplyst at røroverkørslen, i 2015, blev målt til ca. 3 m af Svendborg Kommune på baggrund af udarbejdelsen af vandløbsregulativet der trådte i kraft den 13. december 2017.

Figur 3 viser målene på røroverkørslen som de er angivet i vandløbsregulativet.

4.1. Broer og overkørsler

En bro kan være udformet på forskellig måde. Nogle er lavet som cementrør, der er lagt ned i vandløb. Der findes også en del broer, der er bygget op af kampesten, disse kaldes stenkister. Andre kan være træbroer, der blot er lagt hen over vandløbet, disse kaldes spang. Betegnelsen spang kan dog også bruges om store broer, hvis de ikke har et anlæg nede i vandløbet, men blot ligger hen over vandløbet.

Station (m)	Type	Diameter/vandslug (cm)	Bundkote (m DVR90)	Ejer	Navn
779	Rørbro	Ø 60	4,49	Privat	
784	Bro	Ø 60	4,48		
828	Rørbro	Ø 60	4,35	Kommunal vej	Elvira Madigans Vej
845	Vejbro	Ø 60	4,38		
1.085	Rørbro	Ø 50	3,44	Privat	Elvira Madigans Vej
1.093	Vejbro	Ø 50	3,39		
1.252	Rørbro	Ø 60	3,11	Kommunal vej	Lundbyvej
1.269	Vejbro	Ø 60	3,00		
1.324	Rørbro	Ø 50	2,91	Privat	
1.328	Markoverkørsel	Ø 50	3,00		
1.526	Rørbro	Ø 60	2,71	Privat	
1.534	Markoverkørsel	Ø 60	2,69		
1.955	Rørbro	Ø 90	1,09	Statsejet vej	Sundbrovej
1.980	Vejbro	Ø 90	0,83		
2.130	Rørbro	Ø 80	-0,19	Privat	
2.133	Bro	Ø 80	-0,19		

Fig. 3. Udklip af tabel fra Svendborg Kommunes vandløbsregulativ der trådte i kraft den 13. december 2017. Den røde firkant markerer røroverkørslen som behandles i nærværende sag. Overkørslen er målt til at forløbe mellem 2.130-2133 m, hvilket betyder en længde på 3 m.

Ansøger oplyser bl.a. at behovet for at etablere den nye overkørsel ca. 5 m mod øst er at de nye rør, efter producentens anvisning, skal dækkes af mindst 50 cm jord, hvilket vil kunne opnås med forskydningen mod øst, da terrænet er højere. Den eksisterende og omtrentlige nye placering kan ses på fig. 4.

Fig. 4. Ortofoto forår 2025. Den røde pil markerer den eksisterende røroverkørsel. Den sorte pil markerer den omtrentlige placering af den ansøgte røroverkørsel.

Retablering af strandeng:

Ansøger ønsker at retablere strandengen ved genopfyldning af det gravede vandhul, se fig. 5, som beskrevet i Svendborg Kommunes §3 dispensation af den 21. januar 2026.

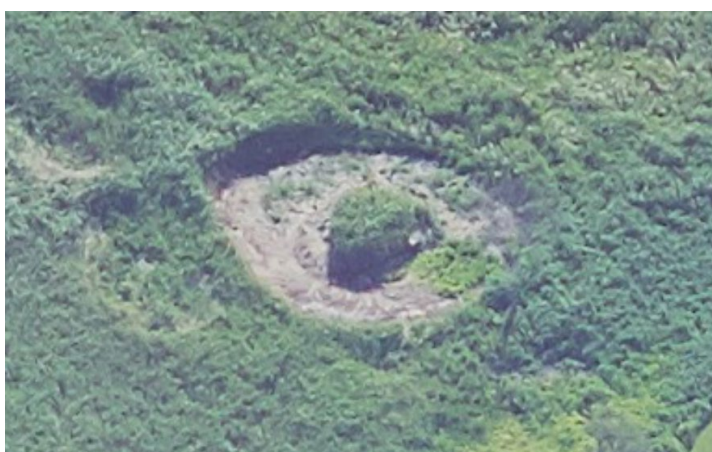

Fig. 5. Skråfoto juni 2019. Vandhullet som søges opfyldt.

Kystdirektoratet kan konstatere at vandhullet blev gravet engang i 1980'erne, se fig. 6.

Fig. 6. Venstre; luftfoto fra perioden 1981-1983, hvor vandhullet ikke fremgår. Højre; luftfoto fra perioden 1986-1988, hvor vandhullet fremgår. Vandhullets placering er markeret med rød ring på begge billeder.

Arealet hvorpå vandhullet er gravet er en beskyttet naturtype, strandeng, jf. naturbeskyttelseslovens § 3, som Svendborg Kommune er myndighed for, se fig. 7.

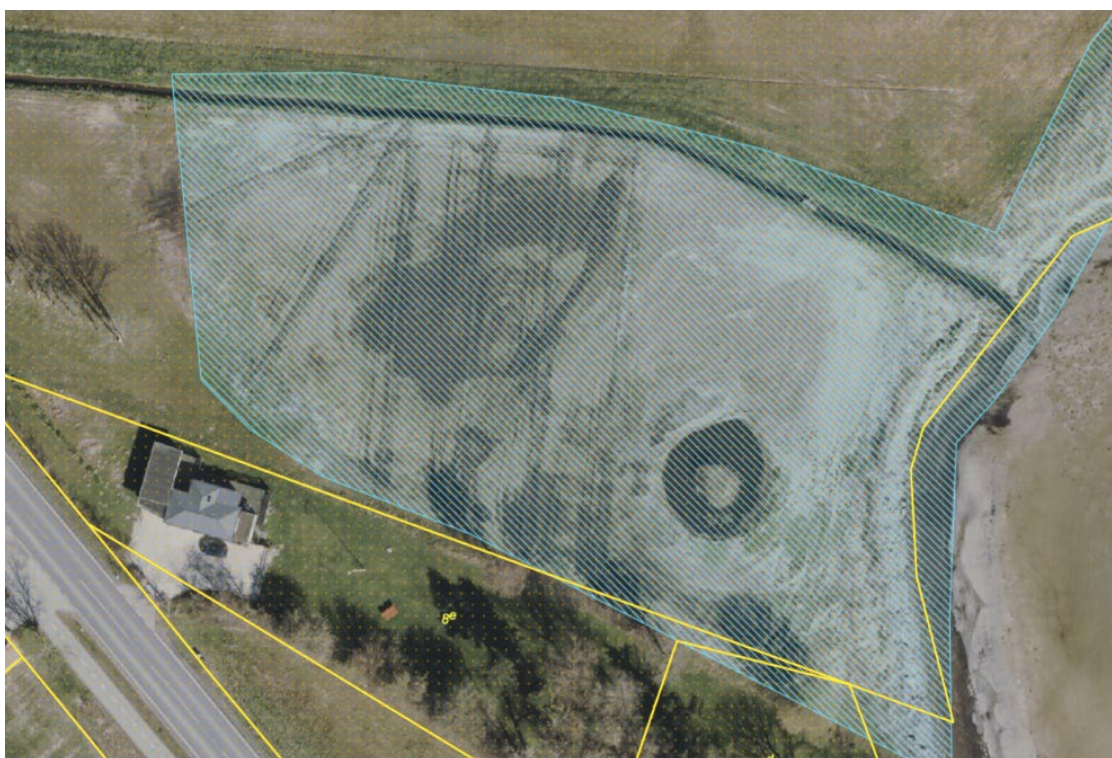

Fig. 7. Ortofoto foråret 2025. Det turkis skraverede areal viser det §3 beskyttede strandengsareal, som er administreret af Svendborg Kommune.

Nedenstående er Svendborg Kommunes afgørelse og det ansøgte projekt:

"Svendborg Kommune giver hermed, efter naturbeskyttelseslovens § 65, stk. 2, dispensation fra samme lovs § 3, til på matr.nr. 8a, Lundby By, Landet, at:

- Retablere strandengen ved at genopfylde vandhullet (se figur 2)**

Dispensationen gives på følgende vilkår:

- De øverste 40 cm må kun bestå af det oprindelige materiale*
- I dynden må der bruges delvist natursten*
- Arbejdet skal foregå mellem den 1. august og 1 marts for beskytte ynglende fugle.*
- Det blotlagte areal må ikke isås, så den vokser til med naturlige arter."*

*Svendborg Kommunes 'figur 2' er gengivet nedenfor som Kystdirektoratets figur 8.

Fig. 8. Skyggefoto viser med rødt omrids det område, hvor det oprindelig opgravet materiale blev lagt.

Svendborg Kommune fandt at retableringen af strandengen som beskrevet og med den fremsatte vilkår om hhv. brugen af natursten, arbejdsperiode og brugen af det oprindelige materiale, hvoraf minimum de øverste 40 cm består af det oprindelige materiale, vil have en naturforbedrende værdi for strandengen. Kommunen fandt at retableringen af den oprindelige strandeng, vil give plads til flere strandengsarter end blot de tilstedeværende tagrør. Svendborg Kommune vurderede desuden at vandhullet ikke har nogle naturlige interesse, da der på baggrund af kommunens to besigtigelser (den 11. september 2024 og den 26. marts 2025) kunne konstateres at der ikke er dyreliv i vandhullet samt at plantelivet består af tagrør langs bredden og lidt strand-kogleaks og rød svingel. Svendborg Kommune vurderede desuden, at bilag IV-arter ikke vil blive udsat for forsætligt drab eller forstyrrelse samt at dertilhørende yngle- og rasteområder ikke forringes eller ødelægges. Dette vurderede kommunen på baggrund af at strandengen ikke er raste- eller yngleområde for bilag IV-arter, samt at der ikke blev fundet individer heraf under Svendborg Kommunes besigtigelser.

Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse

I behandlingen af en ansøgning om dispensation fra strandbeskyttelseslinjen skal Kystdirektoratet vurdere, om det ansøgte kan påvirke Natura 2000-områder eller dyre- og plantearter på habitatdirektivets bilag IV. Læs evt. mere herom i bilag 1.

Natura 2000

Det nærmeste Natura 2000-område (nr. 127, Sydfynske Øhav) ligger ca. 10 m mod øst. Natura 2000-området omfatter habitatområde nr. 111 og fuglebeskyttelsesområde nr. 71. I fuglebeskyttelsesområdet indgår Ramsarområde nr. 17.

Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området ses i bilag 3.

Det er Kystdirektoratets vurdering, at det ansøgte ikke i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, vil have en væsentlig negativ påvirkning på Natura 2000-området. Ved vurderingen er der særligt lagt vægt på det ansøgtes betydning for den fremtidige pleje af strandengen samt røroverkørselens begrænsede ændring i forhold til den nuværende tilstand. Det ansøgte vil således efter Kystdirektoratets vurdering ikke medføre en væsentlig negativ påvirkning af de naturtyper, levesteder og/eller arter, som området er udpeget for at bevare, og der er derfor ikke behov for en nærmere konsekvensvurdering.

Bilag IV-arter

På baggrund af et generelt kendskab til bilag IV-arters forekomst i Danmark og deres valg af levested, en gennemgang af offentlige databaser samt Svendborg Kommunes observationer i forbindelse med deres besigtigelser, vurderer Kystdirektoratet, at lokaliteten ikke er et potentielt levested for bilag IV-arter.

Kystdirektoratet vurderer på denne baggrund, at det ansøgte projekt ikke vil medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Begrundelse for afgørelsen

Det ansøgte ligger inden for strandbeskyttelseslinjen og forudsætter derfor dispensation efter naturbeskyttelsesloven.

Kystdirektoratet bemærker, at der ikke er en lempeligere dispensationsadgang til udvidelse og flytning af røroverkørslen samt retablering af strandengen, hvormed overkørslen og retableringen skal vurderes efter den restriktive dispensationsadgang i naturbeskyttelseslovens § 65b, stk. 1, der forudsætter at det ansøgte udgør et særligt tilfælde.

Røroverkørsel:

Efter en konkret vurdering finder Kystdirektoratet, at den ansøgte røroverkørsel er et sådant særligt tilfælde, at der kan dispenseres til en mindre udvidelse fra 3 m til 3,3 m samt at flytte overkørslen 5 m mod øst. I vurderingen har Kystdirektoratet lagt vægt på, at udvidelsen sker med henblik på forsat pleje af vandløbet, såvel som strandengen, med de nødvendige køretøjer. Kystdirektoratet har endvidere lagt afgørende vægt på, at den nye overkørsel erstatter en eksisterende overkørsel,

hvormed der ikke er tale om nyetablering af en overkørsel.

I forhold til flytningen af overkørslen mod kysten finder Kystdirektoratet, at flytningen af overkørslen er nødvendig for overkørslens holdbarhed, som anvist af producenten, og dermed nødvendig for at overkørslen kan anvendes til det ansøgte formål.

Efter en samlet konkret vurdering finder Kystdirektoratet, at der ikke er kystlandskabelige hensyn der taler afgørende imod udvidelsen og flytningen af røroverkørslen. I vurderingen har Kystdirektoratet lagt afgørende vægt på at den nye overkørsel, trods den mindre udvidelse og placering nærmere kysten, vil blive dækket af et jordlag, der vil få overkørslen til at falde bedre ind i kystlandskabet end den eksisterende, utildækkede overkørsel.

Retablering af strandeng:

Kystdirektoratet vurderer, at den ansøgte retablering af strandengen ved opfyldning af vandhullet er af sådan særlig karakter, at der kan dispenseres fra forbuddet imod tilstandsændringer inden for strandbeskyttelseslinjen (naturbeskyttelseslovens § 15, stk. 1). I vurderingen har kystdirektoratet lagt afgørende vægt på at vandhullet er opstået unaturligt ved udgravning på arealet og at ansøger nu vil tilbageføre strandengen og kystlandskabet til dens oprindelige og naturlige tilstand.

Kystdirektoratet finder, efter en konkret vurdering, at der ikke er kystlandskabelige hensyn der taler afgørende imod en dispensation til retableringen af strandengen. I vurdering har Kystdirektoratet lagt vægt på at kystlandskabet tilbageføres til den åbne strandeng, som den oprindeligt var, hvorved det kunstigt skabte vandhul med en ø i midten, fjernes fra det i øvrigt åbne landskab. Kystdirektoratet finder derudover ikke grundlag for at betvivle Svendborg Kommunes vurdering af, hvilken jord der skal tilbageføres til vandhullet.

Kystdirektoratet har vurderet det ansøgte i forhold til international lovgivning om naturbeskyttelse og konkluderet, at der ikke er hensyn, der taler afgørende imod det ansøgte. Se afsnittet "Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse".

Kystdirektoratet giver på denne baggrund dispensation til udvidelse og flytning af røroverkørsel samt retablering af strandengen ved genopfyldning af vandhullet.

Med venlig hilsen

Niclas Brandt

Niclas Krogh Brandt
+45 61 35 12 11
nikrb@kyst.dk

Bilagsliste:

Bilag 1: Lovgrundlag

Bilag 2: Klagevejledning

Bilag 3: Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området

Afgørelsen er også sendt til:

- Svendborg Kommune, svendborg@svendborg.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Svendborg, dnsvendborg-sager@dn.dk
- Friluftsrådet centralt, fr@friluftsradet.dk
- Friluftsrådet, Kreds Sydfyn, sydfyn@friluftsradet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk og dof@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening Svendborg, svendborg@dof.dk
- Dansk Botanisk Forening, Fynskredsen, nbu_fyn@botaniskforening.dk
- Svendborg Museum, info@svendborgmuseum.dk
- Foreningen for Bygnings- og Landskabskultur for Sydfyn, o.ostergaard@gmail.com;
- Dansk Kano og Kajak Forbund, miljo@kano-kajak.dk
- Danmarks Jægerforbund, sager@jaegerne.dk

Afgørelsen offentliggøres desuden på Kystdirektoratets hjemmeside, www.kyst.dk.

Bilag 1: Lovgrundlag

Naturbeskyttelsesloven

Af naturbeskyttelseslovens² § 15 fremgår, at der ikke må foretages ændringer i tilstanden af strandbredder eller af andre arealer, der ligger mellem strandbredden og strandbeskyttelseslinjen. Formålet med bestemmelserne om strandbeskyttelse er at sikre, at arealerne nær kysten bevares så uberørte som muligt. Hermed varetages landskabelige, biologiske og rekreative hensyn.

Forbuddet mod tilstandsændringer betyder bl.a., at der ikke må opføres bebyggelse, foretages terrænændringer eller etableres beplantning inden for strandbeskyttelseslinjen. Der må heller ikke etableres hegn, placeres campingvogne og lignende, og der må ikke foretages udstykning, matrikulering eller arealoverførsel, hvorved der fastlægges skel.

En række ændringer er dog umiddelbart undtaget fra forbuddet. Undtagelserne fremgår af lovens §§ 15 a og 15 b. Kystdirektoratet har desuden mulighed for at dispensere til visse anlæg, eller hvis der er tale om et særligt tilfælde, jf. lovens § 65 b.

Af hensyn til de nationale interesser, der er knyttet til kystområderne, administreres bestemmelserne om strandbeskyttelse meget restriktivt. Der dispenseres desuden kun, når dispensationen vil være uden konsekvenser for den fremtidige administration af strandbeskyttelseslinjen.

Lovgivning om international naturbeskyttelse

Ifølge habitatbekendtgørelsen³ skal Kystdirektoratet, før der gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, vurdere om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt (en væsentlighedsvurdering). Direktoratet vurderer i den forbindelse, om det ansøgte kan påvirke områdets naturtyper og levesteder samt de arter, som området er udpeget for at bevare. Hvis det ikke kan udelukkes, at det ansøgte kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde, kan der ikke meddeles dispensation til det ansøgte.

Kystdirektoratet er desuden forpligtet til at varetage beskyttelseshensyn til en række dyr og planter (arter på habitatdirektivets bilag IV) over alt i landet, det vil sige uanset om de forekommer inden for et af de udpegede Natura 2000-områder eller udenfor. Der kan ikke gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for de pågældende dyrearter eller ødelægge de pågældende plantearter.

² Lovbekendtgørelse nr. 927 af 28. juni 2024 om naturbeskyttelse.

³ Bekendtgørelse nr. 1098 af 21. august 2023 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Bilag 2: Klagevejledning

Kystdirektoratets afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentliggjort på vores hjemmeside, regnes fristen dog altid fra offentliggørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- adressaten for afgørelsen
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- offentlige myndigheder
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Der klages via Klageportalen, der kan findes på www.naevneneshus.dk, eller alternativt på www.borger.dk og www.virk.dk. Der logges ind med MitID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Det koster 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer i gebyr at indgive en klage. Betaling foregår via Klageportalen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til Kystdirektoratet. Kystdirektoratet videregiver herefter anmodningen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. § 88, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven.

Bilag 3: Udpegningsgrundlag for Natura 2000-område nr. 127, Sydfynske Øhav

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 111		
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	Vadeflade (1140)
	Lagune* (1150)	Bugt (1160)
	Rev (1170)	Strandvold med enårige planter (1210)
	Strandvold med flerårige planter (1220)	Kystklint/klippe (1230)
	Enårig strandengsvegetation (1310)	Strandeng (1330)
	Forklit (2110)	Hvid klit (2120)
	Grå/grøn klit* (2130)	Søbred med småurter (3130)
	Kransnålalge-sø (3140)	Næringsrig sø (3150)
	Brunvandet sø (3160)	Vandløb (3260)
	Tørt kalksandsoverdrev* (6120)	Kalkoverdrev* (6210)
	Surt overdrev* (6230)	Tidvis våd eng (6410)
	Urtebræmme (6430)	Avneknippemose* (7210)
	Kildevæld* (7220)	Rigkær (7230)
	Bøg på muld (9130)	Ege-blandskov (9160)
	Skovbevokset tørvemose* (91D0)	Elle- og askeskov* (91E0)
Arter:	Skæv vindelsnegl (1014)	Sumpvindelsnegl (1016)
	Klokkefrø (1188)	Stor vandsalamander (1166)

Naturtyper og arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype. Udpegningsgrundlag for habitatområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

(fra [Natura 2000-planen 2022-27](#))

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 71		
Fugle:	Rørdrum (Y)	Knopsvane (T)
	Sangsvane (T)	Blisgås (T)
	Mørkbuget knortegås (T)	Troldand (T)
	Bjergand (T)	Edderfugl (T)
	Hvinand (T)	Toppet skallesluger (T)
	Havørn (TY)	Rørhøg (Y)
	Engsnarre (Y)	Plettet rørvagt (Y)
	Blishøne (T)	Klyde (Y)
	Almindelig ryle (Y)	Brushane (Y)
	Sorthovedet måge (Y)	Dværgterne (Y)
	Splitterne (Y)	Fjordterne (Y)
	Havterne (Y)	Mosehornugle (Y)
	Rødrygget tornskade (Y)	

Fugle, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. I parenteserne står "T" for trækfugl og "Y" for ynglefugl. Udpegningsgrundlag for fuglebeskyttelsesområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Udpegningsgrundlaget er gennemgået i 2018-22. Havørn er ikke til stede som ynglefugl i fuglebeskyttelsesområde F71 og F72. Fiskeørn og havørn er ikke til stede som trækfugl i national eller international væsentlig forekomst i fuglebeskyttelsesområde F72. De nævnte fugle gennemgås derfor ikke yderligere.

(fra [Natura 2000-planen 2022-27](#))